jum.; vanemad — talupidajad Karl E. ja Mai (Marki); abielus Linda Allmann'iga 1921. a-st. — Lõpetanud 2-kl. min.-k. ja eksternina gümn. 6 kl.; õppis põllutööd Soomes, lõpetas ka Lahti rahvaülik. ja Orismala põllutöök. — Viru maavalitsuse põllumajand. instruktor Rakveres 1920—28, ühtlasi R. põllutöök. õp.; E. Seemnevilja Üh. Paide osak. juh. 1928. a-st. — Järvamaa Põllum. S-i esim.; J. Ühispanga asutajaid, ühtlasi juh. esim. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Paide.

EINBUND, Karl August, riigitegelane. Sünd. 28. V 1888 Palu t. Vesneri v. Tartum.; vanemad — renditalupidajad Andres E. ja Ann (Prigo); abielus Linda Koplus'ega 1912. a-st. — Õppis Vesneri-Haava v.-k. 1897—99, H. Treffner'i eragümn. 1899—1909, Tartu ülik. õigusteadusk. 1909—14, õiendas riigieksamid Moskva ülik. 1914. — Vene sõjaväes sõdurina, hiljemini suurtükiväe-ohvitserina edelarindel 1915—17; Vabadussõjas Tartu kooliõpil. vabatahtliku pataljoni ülem kuni Valga vallutamiseni ja raskepatarei ülem kevadeni 1919. — Keskkooliõpilasena oli tegev noorsoo-org-ides, üliõpilasena — vabaharidustöö, eriti rmtukogunduse ja karskusliikumise alal; enamlise pöörde eel ja järel 1917—18 Tartu Maleva büroo esim., miilitsa- ja omakaitse-ülem. — E. iseseisvuse mõtte õhutajaid ning põhjendajaid ja E. väeosade organiseerijaid 1917—18; Asutava Kogu ja I Riigikogu l. rahvaerak. nimekirja järgi; II, III ja IV Riigikogu l. põllum. kog. erak.; riigikontrolöör 1919—20; siseminister 1920—26 kõigis kabinettides peale A. Piibu (1920—21) ja Fr. Akel'i (1924) oma; III Riigikogu esim. 1926—29 ja IV Riigikogu esim. 1929. a-st. — Ajakirjanduse alal „Post." kaastööline juba keskk.-põlvest; üliõpilasena ja ülik. lõpetamise järel „Post." toimetuse l.; „Post." toimetaja 1917—18; „Tall. Teataja" peatoimetaja 1920—21; „Kaja" peatoimetaja 1924. — Avaldanud populaarteose *Õiguslik riik* (1918), brošüüre rmtukogude korralduse, E. iseseisvuse mõtte j. m. kohta. — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Rae v. Harjum.

† 28. I 1942 Kirov

EINER, Helmi, ooperilauljanna. Sünd. 2. I 1891 Alatskivil Tartum.; vanemad — ehitusmeister Aleksander Ess ja Elisabeth (Rupsi); abielus August Einer'iga 1911. a-st. — Õppis Oudova linna tütarl.-k., hiljemini täiendus eratundide ja iseõppimise teel; laulu õppinud Peterburis ja Roomas. — Elanud Venemaal kuni 1912; „Estoonia" teatri operetilauljanna 1912. a-st, ooperis 1918. a-st. — Esinenud paljudel sümfooniakontsertidel solistina; esinenud kontsertidega Eestis, Helsingis, Stokholmis, Riias ja Roomas. — Alal. asuk.: Tall.

EINSELN, Aleksander, põllumees. Sünd. 19. I 1885 Allika t. Vaikna v. Läänem.; vanemad — põllupidajad Kustas E. ja Viiu (Krein); abielus Helene Elmik'uga 1920. a-st. — Lõpetas Vaikna v.-k. 1897 ja õppis paar a. täiendusk. — Töötanud eluea isatalus. — Kullamaa ühispanga asutajaid ja nõuk. l., K. piimaüh-se asutajaid, K. Põllum. S-i juh. l., K. tarvitajateüh-se esim., Vaikna masinate ja põllutööriistade üh-se asutajaid ja esim; E. Maaomaval. Liidu nõuk. ja juh-s Läänemaa vallaomaval. esindajana 1927—29 ja abiesim. 1929. a-st; Vaikna vallavanem 1919—21 ja 1924—27. — Alal. asuk.: Allika t. Vaikna v.

EISEN, Matthias Johann (varjun.: mag. Nooli-Aleksander, A. Maine, Dr. Oese, En j. t.), rahvaluule koguja ja kirjanik. Sünd. 28. IX 1857 Oese koolimajas Vigala v. Läänem.; vanemad — õp. Jaan E. ja Ann (Liedenberg); abielus Ella Peronius'ega 1889. a-st. — Õppis isa juures, Lihula saksa k. 1870, Pärnu-Ülejõe algk. 1871—72, Haapsalu kreisk. 1872—74, Pärnu gümn. 1875—79, Tartu ülik. usuteadusk. 1879—85, mil lõpetas selle. — Prooviaastal Lembalas Ingerim. 1886; Aunuse kirikuõp. asukohaga Petrosavodskis 1886—87; Moloskovitsi kog. abi- ja hiljemini Kattila kog. asetäitja õp. 1888; Kroonlinna eesti-soome-rootsi kog. õp. 1888—1912, ütlasi õp. kohal. k-ides; õp. Tartu k-ides 1913—22; Tartu ülik. isikl. prof. rahvaluule alal 1920—27; erus 1927. a-st. — Ärkamisajast alates olnud tegev E. avalikus elus; toiminud esijoones rahvaluule, siis kirjanduse, kirjandusloo, ajaloo, karskustöö j. m. alal; olnud tegev ka Soome-E. kultuuril. lähendamisel. Rahvaluulet kogunud 1883. a-st; tema kogud ulatuvad umb. 70 000 lk-ni, sisaldades peamiselt muinasjutte, ebausukombeid, rahvanalju, mõistatisi, vanasõnu. — E. Kirj. S-i